

- anulowanych w wyniku pertraktacji do dnia sporządzenia bilansu, lub terminu naliczenia odsetek,
- pozostałych należności, co do których odrębne przepisy stanowią o zaprzestaniu naliczania odsetek lub w innych uzasadnionych przypadkach.

PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

Do papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu zalicza się potwierdzony inwentaryzacją stan na dzień bilansowy zakupionych celem odsprzedaży lub o okresie wykupu krótszym niż rok akcji, obligacji, bonów skarbowych przynoszących dochody o stałej lub zmiennej wysokości, a także czeków, weksli obcych płatnych w okresie dłuższym niż 3 miesiące od daty ich wystawienia.

Papiery wartościowe wycenia się w cenach nabycia, a jeżeli nie zniekształca to wyniku finansowego – w cenach zakupu.

Jeżeli tego samego rodzaju papiery wartościowe zostały zakupione po różnych cenach, a następnie sprzedane, to ich pozostałość należy wycenić stosując zasadę:

- pierwsze przyszło – pierwsze wyszło.

Udziały i akcje własne jednostki wycenia się w cenie nabycia nie wyższej od nominalnej. Jeżeli papiery wartościowe przeznaczone do obrotu opiewają na waluty obce, to wycenia się je na dzień bilansowy po średnim kursie danej waluty, ustalonym przez Prezesa NBP (w momencie zakupu papierów wartościowych należy wycenić je po rzeczywistym kursie ich zapłaty). Różnice kursowe, wynikające z aktualizacji na dzień bilansowy wyceny papierów przeznaczonych do obrotu, zalicza się do kosztów finansowych lub przychodów finansowych.

ŚRODKI PIENIĘŻNE

Stan środków pieniężnych na dzień bilansowy obejmuje potwierdzone drogą inwentaryzacji pieniądze oraz jednostki pieniężne krajowe i zagraniczne (np. Euro) posiadane przez jednostkę na dzień 31 grudnia w postaci:

- gotówki,
- środków zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- czeków i weksli obcych (płatnych w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty ich wystawienia),
- środków pieniężnych w drodze,

Ewentualne ujemne saldo na bieżącym rachunku bankowym wykazuje się jako składnik kredytów krótkoterminowych lub długoterminowych z tym że, w przypadku wystąpienia salda

ujemnego lub dodatniego na rachunku głównym budżetu powiatu, a powiat zaciągnął kredyt długoterminowy w ciężar rachunku bieżącego to wykazane środki pieniężne na wyciągu bankowym i potwierdzeniu sald należy traktować jako persaldo stanowiące różnicę pomiędzy saldem Wn wykazującym środki pieniężne na rachunku bankowym będące do dyspozycji powiatu, na które składają się między innymi, wolne środki, subwencja oświatowa i dotacje przekazane w miesiącu grudniu stanowiące dochód roku następnego, a saldem Ma wykazującym stan zadłużenia powiatu z tytułu zaciągniętego kredytu długoterminowego w ciężar rachunku bieżącego zgodnie z harmonogramem spłat (limitów) wynikających z umowy kredytowej. W bilansie oraz sprawozdaniach budżetowych w pozycji środki pieniężne wykazuje saldo Wn konta „133”, a w pozycji zobowiązania finansowe saldo Ma konta „134”. Posiadane na dzień bilansowy weksle, czeki obce, które następnie z uwagi na brak pokrycia zwrócono dostawcom, zalicza się do właściwej pozycji należności.

Środki pieniężne wycenia się w ich wartości nominalnej.

W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna obejmuje doliczone lub ewentualnie potrącone przez bank odsetki.

Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na koniec każdego kwartału, w tym na dzień bilansowy po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym przez Prezesa NBP. Powstałe w związku z tym różnice kursowe w jednostce zalicza się w całości do przychodów lub kosztów finansowych. Dotyczy to również walut obcych zgromadzonych na prowadzonym w banku dewizowym rachunku jednostki. W budżecie różnice kursowe odnosi się na stronę Wn lub Ma konta analitycznego „Różnice kursowe wynikające z wyceny walut obcych”. W ciągu roku obrotowego waluty obce wpływające na dewizowy rachunek bankowy jednostki wycenia się zgodnie z ustawą o rachunkowości, w dniu ich otrzymania tj. w dniu przeprowadzenia operacji bankowej po kursie kupna ustalonym dla danej waluty przez bank obsługujący dany rachunek. Natomiast rozchód środków pieniężnych z tego rachunku, służący zarówno pokryciu zobowiązań wycenia się według kursu sprzedaży zastosowanego przez bank obsługujący dany rachunek.

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

W pozycji „rozliczenia międzyokresowe” wykazuje się – w celu zapewnienia współmierności przychodów ze sprzedaży i związanych z nimi kosztów – stan na dzień bilansowy już poniesionych wydatków stanowiących koszty przyszłych lat obrotowych. Są to ujęte na koncie 640 między innymi koszty:

- większych remontów,
- wartość świadczeń, które można wiarygodnie wyszacować.

Nie ujmuje się na koncie 640 wartości opłaconych i zafakturowanych czasopism i innych opracowań fachowych opłacanych corocznie z góry w roku poprzedzającym ich dystrybucję, ponieważ nie ma to żadnego istotnego wpływu na wielkość wyniku finansowego.

FUNDUSZ JEDNOSTKI

Fundusz jednostki wykazuje się według jego stanu na dzień bilansowy w wartości nominalnej. Fundusz jednostki stanowi równowartość składników majątku trwałego, obrotowego, inwestycyjnego oraz dochodów własnych jeżeli takie występują.

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Do zobowiązań długoterminowych na dzień bilansowy zalicza się wszystkie zobowiązania z tytułów cywilnoprawnych i publicznoprawnych, których termin zapłaty przypada na lata następujące po dniu bilansowym o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Zobowiązania te wykazuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty według stanu na dzień bilansowy.

Jeżeli zobowiązania płatne są w walucie obcej, to wyrażoną w złotych polskich kwotę wymagającą zapłaty w dewizach uaktualnia się przeliczając na dzień bilansowy wartość zobowiązania w walucie obcej według kursu średniego ustalonego przez Prezesa NBP na dzień bilansowy.

Powstałe przy przeliczaniu różnice kursowe salduje się w przekroju walut. Nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi odnosi się na koszty finansowe. Natomiast nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w pozostałych walutach wykazuje się w przychodach finansowych. Wyjątek od tej zasady stanowią różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu inwestycji w toku realizacji. Wpływają one na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty inwestycji rozpoczętych.

W zobowiązaniach nie mogą figurować zobowiązania przedawnione lub umorzone przez kontrahenta. Odpisuje się je na konto 760 „Pozostałe przychody operacyjne”. Gdy umorzenie zobowiązań wynika z postanowień układu, ugody bankowej lub postępowania naprawczego, to odnosi się je na zyski nadzwyczajne.

W pozycji „Długoterminowe pożyczki, obligacje i inne papiery wartościowe wykazuje się zobowiązania jednostki z tytułu zaciągnięcia długu pieniężnego w innej postaci aniżeli kredyt bankowy. Obligacje i inne aniżeli akcje bankowe długoterminowe papiery wartościowe wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty. W pozycji tej ujmuje się również weksle własne jeżeli termin ich wykupu jest na dzień bilansowy dłuższy niż rok.

FUNDUSZE SPECJALNE

W bilansie oraz ewidencji księgowej występuje Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Fundusz specjalny w bilansie wykazuje się w ich wartości nominalnej na dzień bilansowy.

WYNIK FINANSOWY

Wynik finansowy ustala się stosując reguły memoriału, współmierności, realizacji i ostrożności.

W całości na wynik finansowy roku obrotowego odnosi się poniesione w danym roku opłacone lub przypadające do zapłaty, względnie znane do dnia sporządzenia bilansu koszty według rodzaju, amortyzacja, koszty uzyskania przychodów oraz straty nadzwyczajne. Przychodem są natomiast wyłącznie zrealizowane przychody, w tym zyski nadzwyczajne wynikające z kont zespołu „7”.

Ustalenie wyniku finansowego.

Na wynik brutto składają się:

Wynik na działalności operacyjnej (w tym z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych).

Wynik na działalności operacyjnej stanowi różnicę między sumą należnych przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i innych składników majątku (z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zwiększeń i zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług) oraz zrealizowanych pozostałych przychodów operacyjnych a wartością sprzedanych produktów, towarów i innych składników majątku wycenionych w kosztach wytworzenia lub cenach nabycia (zakupu), powiększoną o przypadające od sprzedaży podatki obciążające sprzedawcę oraz całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnego zarządu, sprzedaży produktów, towarów i innych składników majątku oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Wynik na operacjach finansowych, który stanowi różnicę między przychodami z operacji finansowych, a w szczególności z posiadania udziałów w innych jednostkach, papierów wartościowych, odsetek od pożyczek i należności, w tym także odsetek za zwłokę w zapłacie, otrzymania dyskonta, zysków ze sprzedaży papierów wartościowych, nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, oprocentowania lokat i rachunków bankowych a kosztami operacji finansowych, na które składają się w szczególności odsetki, w tym także za zwłokę w zapłacie, prowizje od pożyczek i zobowiązań, płacone dyskonto, straty na sprzedaży papierów wartościowych, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik na operacjach nadzwyczajnych stanowi różnicę między zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi.

Ustalony wynik finansowy brutto w jednostce z uwagi na to, iż nie wystąpią obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych jest równy wynikowi finansowemu netto.

W bilansie wykazuje się wynik finansowy netto.

§ 5

SZCZEGÓLNE ZASADY PROWADZENIA RACHUNKOWOŚCI

1. Rachunkowość budżetu powiatu i jednostki budżetowej Starostwa Powiatowego prowadzona jest w oddzielnych urządzeniach księgowych.

1) Rachunkowość budżetu powiatu prowadzona jest w:

- rejestrze nr 1 podstawowym grupującym zbiory operacji stale powtarzających się dla budżetu powiatu.
- rejestrach przejściowych zakładanych w przypadku realizacji projektów współfinansowanych ze środków strukturalnych lub innych zewnętrznych, dla których wymagane jest prowadzenie odrębnych urządzeń księgowych celem ujęcia operacji gospodarczych na kontach budżetu dotyczących realizacji poszczególnych projektów zakłada się dodatkowe rejestry według potrzeb. O potrzebie zaprowadzenia rejestru decyduje główny księgowy.

2) Rachunkowość jednostki prowadzona jest w trzech stałych podstawowych odrębnych księgach rachunkowych (zwanych rejestrami) grupujących zbiory operacji gospodarczych dla:

- jednostki budżetowej (*rejestr nr 1*),
- dochodów z tytułu zadań zleconych (*rejestr nr 5*),
- państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*rejestr nr 4*).

W ramach rejestru nr 1 (jednostki budżetowej) prowadzone są rejestry cząstkowe (odrębne dla rachunku dochodów i wydatków) w zakresie dzienników cząstkowych.

W przypadku realizacji projektów współfinansowanych ze środków strukturalnych, spójności lub innych zewnętrznych, dla których wymagane jest prowadzenie odrębnych urządzeń księgowych celem ujęcia operacji gospodarczych na kontach jednostki dotyczących realizacji poszczególnych projektów zakłada się dodatkowe rejestry tzn. przejściowe według potrzeb. O potrzebie zaprowadzenia rejestru decyduje główny księgowy.

2. Poszczególne wielkości ksiąg rachunkowych, o których mowa § 5 ust.1 pkt 1 i 2 obejmujące zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald tworzących:

dzienniki częściowe,

księgi główne,

księgi pomocnicze,

zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont pomocniczych, podlegają sumowaniu w zbiorczej księdze rachunkowej odrębnej dla rachunkowości budżetu i jednostki budżetowej.

3. Jednostkowe sprawozdania budżetowe Starostwa Powiatowego stanowią sumę sprawozdań szczegółowych (wewnętrznych) sporządzanych na podstawie danych wynikających z poszczególnych jednostkowych ksiąg rachunkowych (rejestrów).
4. Przyjmuje się następujące kluczowe zasady działania kont dla grupowania operacji gospodarczych w Starostwie Powiatowym:
  - 1) dla ustalenia nadwyżki lub niedoboru budżetu operacje gospodarcze dotyczące dochodów i wydatków ujmuje się na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznych kasowo zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetu oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków jednostki. Wyjątkiem mogą być operacje dotyczące rozliczeń związanych z realizacją projektów unijnych oraz innych operacji szczególnych. Dla operacji tych można przyjąć inny sposób ewidencjonowania kierując się przede wszystkim memorandum finansowym danego programu lub innymi istotnymi faktami. W takich przypadkach niektóre księgowania można pominąć, uprościć lub poszerzyć,
  - 2) wydatki i koszty związane z realizacją projektów powinny być w miarę możliwości grupowane razem, tak aby można było w sposób oczywisty połączyć źródła pochodzenia środków finansujących projekt z kierunkiem, czy sposobem ich wydatkowania,
  - 3) przy działaniu kont związanych z realizacją projektów dopuszcza się prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatkowej i kosztowej (w ewidencji jednostki) i dochodowej (w ewidencji budżetu). W takim przypadku stosuje się zasady przyjęte w zarządzeniu Starosty Gdańskiego w sprawie wprowadzenia zasad prowadzenia rachunkowości dla operacji gospodarczych związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Ewidencję można również prowadzić na wyodrębnionych kontach analitycznych w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych.
  - 4) rejestry przejściowe prowadzi się do czasu ostatecznego zakończenia realizacji projektów, po czym pozostałe salda przenosi się do rejestrów podstawowych. Dotyczy to ewidencji budżetu jak i ewidencji jednostki,

- 5) dochody podatkowe PIT i CIT, które wpływają bezpośrednio do budżetu należy dodatkowo ujmować na kontach zespołu „2” i „7” w jednostce. Obroty strony Winien konta 222 stanowią podstawę sporządzania sprawozdań Rb 27S,
  - 6) pozostałe dochody, które wpływają bezpośrednio do budżetu, a nie są ujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych, należy ująć zbiorczo na końcu każdego miesiąca do przychodów w ewidencji księgowej jednostki na kontach zespołu „2” i „7”,
  - 7) wydatki realizowane bezpośrednio z budżetu powiatu, należy ująć do kosztów w ewidencji księgowej jednostki na kontach zespołu „2”, „4” i „7”.
5. Wszelkie operacje związane z przebiegowaniami rocznymi dotyczącymi zamknięcia kont dokonuje się w miesiącu o oznaczeniu cyfrowym „13”.
  6. Salda dwustronne kont rozrachunkowych księgi głównej oraz ksiąg pomocniczych na koniec roku obrotowego ustala się na podstawie ewidencji analitycznej.
  7. Sprawozdanie finansowe „bilans” sporządza się na podstawie zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej dla ewidencji jednostki Starostwa Powiatowego.
  8. Sprawozdanie „bilans z wykonania budżetu” powiatu gdańskiego sporządza się na podstawie zbiorczego zestawienia obrotów i sald księgi głównej dla ewidencji budżetu powiatu gdańskiego.

§ 6

1. Jednostka stosuje zakładowy plan kont, obejmujący wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych tzn. ewidencji analitycznej (szczegółowej) oraz powiązania jej z kontami księgi głównej dla:
  - budżetu powiatu ustalony w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia,
  - jednostki budżetowej ustalony w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. W ciągu roku budżetowego w miarę potrzeb główny księgowy może wprowadzać dodatkowe konta syntetyczne i analityczne, zmieniać nazwy kont celem prawidłowego ujęcia operacji gospodarczych. Zmiany, o których mowa podlegają akceptacji przez Kierownika jednostki przy najbliższej zmianie zarządzenia.
3. Ewidencja wydatków strukturalnych jest uwzględniona w ewidencji analitycznej prowadzonej do kont bilansowych.

§ 7

1. Wykaz programów służących do przetwarzania i grupowania danych wraz z opisem przeznaczenia każdego programu i sposobu działania wykazano w części I załącznika nr 3 niniejszego zarządzenia.
2. Wykaz ksiąg rachunkowych wraz z wykazem zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych zawarto w części II załącznika nr 3 do niniejszego zarządzenia

§ 8

W celu utrwalenia zbiorów zapisów księgowych dokonanych na magnetycznych nośnikach danych w informatycznych księgach rachunkowych należy:

1. Dokonać miesięcznych wydruków ksiąg rachunkowych obejmujących zbiory zapisów księgowych, które tworzą:
  - 1) dzienniki częściowe i dziennik zbiorczy,
  - 2) zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej,
  - 3) zbiorcze zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej,
  - 4) zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych.
2. Dokonać rocznego wydruku zbiorczego zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych. Wydruki winne być sporządzane w podziale na okresy sprawozdawcze i ułożone w porządku chronologicznym w segregatorach.
3. Wydruki za okres od miesiąca stycznia do miesiąca listopada sporządza się na bieżąco i winny być sporządzane w terminie do dnia 25 następnego miesiąca, natomiast na koniec roku obrotowego najpóźniej w terminie przekazania sprawozdania finansowego z wyjątkiem zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, który sporządza się najpóźniej na 85 dzień po zakończeniu roku obrotowego.
Wydruki winne być sporządzane w podziale na okresy sprawozdawcze i ułożone w porządku chronologicznym w segregatorach.
4. Przenieść na płytę CD/DVD treść ksiąg rachunkowych na koniec roku obrotowego po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, obejmujących między innymi zbiory zapisów księgowych które tworzą:
  - a) księgi główne
  - b) księgi pomocnicze

§ 9

Przyjęte zasady ochrony danych księgowych oraz systemów informatycznych przez Starostwo Powiatowe zawarto w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 10

1. Ponoszone koszty ujmuje się na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”, oraz zespołu 7 „Przychody, dochody i koszty”:

- koncie 400 „Amortyzacja”,
- pozostałych kontach syntetycznych o następujących oznaczeniach 401, 402, 403, 404, 405, 408, 409 do których dodatkowo prowadzi się ewidencję analityczną według podziałek klasyfikacji budżetowej,
- stronie Winien kont zespołu „7”: koncie 700; 720, 751, 761, 770, 771 do których dodatkowo prowadzi się ewidencję analityczną, w tym przede wszystkim według podziałek klasyfikacji budżetowej.

§ 11

Poziom istotności błędu powodujący zaliczenie go do błędu podstawowego ustala się w wysokości 0,1 % wartości aktywów netto roku poprzedniego.

§ 12

Traci moc Zarządzenie nr 42/2008 Starosty Gdańskiego z dnia 29 lipca 2008r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim.

§ 13

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2011 roku.

Starosta Gdański

Cezary Bieniasz - Krzywicz

